واکسین د مالوماتو بیانیه

Many vaccine information statements are available in Pashto and other languages. See www.immunize.org/vis

د واکسین د معلوماتو اړوند ډېری بیانونه په پښتو او نورو ژبو کې موجود دي. www.immunize.org/vis وګورئ.

د DTaP (ډيفتريا، تيتانوس، تور ټوخي) واکسین: هغه څه چې تاسو باید پرې پوه شئ

1. ولې واکسين وکړو؟

د DTaP واکسين کولاې شي چې د **ډيفتريا**، **تيتانوس**، او **تور ټوخي** مخنيوی وکړي.

ډيفتريا او تور ټوخی له يو کس څخه بل کس ته خپريږي. تيتانوس بدن ته د پرې شوو برخو يا ټپونو له لارې دننه کيږي.

ډيفتريا (D) کولاې شي چې د تنفسي ستونزې، د زړه ناوسۍ، فلج، يا مړينې لامل وګرځي.

تيتانوس (T) د عضلاتو د دردناک شخيدو لامل ګرځي. تيتانوس کولاې شي چې د خولې د خلاصولو د نه وړتيا لرلو، د (خوړو، څښاک) تيرولو کې د ستونزې لرلو، يا مړينې په ګډون د جدی روغتيايي ستونزو لامل وګرځي.

تور ټوخی (aP)، چې د "whooping cough" په نوم هم ياديږي کولاې شي چې د نه کنټرول کيدونکي، شديد ټوخي چې تنفس کول، خوړل، يا څښل ستونزمن کوي، لامل وګرځي. تور ټوخی ښايي خورا شديد اوسي په ځانګړې توګه په کوچنيانو او ځوانو ماشومانو کې چې د سينه و بغل، لړزې، د مغزو د زيان، يا مړينې لامل ګرځي. په نوو ځوانانو او لويانو کې، دا کولاې شي چې د شديد ټوخي له امله د وزن له لاسه ورکولو، د مثانې د کنټرول له لاسه ورکولو، ضعف، او د پښتۍ د ماتېدو لامل وګرځي.

2. د DTaP واکسين

DTaP يوازې د له 7 کلونو څخه ښکته عمر لرونکو ماشومانو لپاره دی. د لويو ماشومانو، نوو ځوانانو، او لويانو لپاره د تيتانوس، ډيفتريا، او تور ټوخي (Tdap او Td) پر وړاندې بېلابېل واکسيونه شتون لري.

سپارښتنه کيږي چې ماشومان معمولاً په لاندې عمرونو کې د DTaP واکسن 5 ډوزونه ترلاسه کړي:

- 2 مياشتې
- 4 مياشتې
- 6 مياشتې
- 15-18 مياشتې
- 4-6 کلن

DTaP ښايي د يوازې يو واکسين په توګه، يا د ترکيبي واکسين (هغه ډول چې له يو څخه ډېر واکسينونه په يوې پيچکارۍ کې يو ځاې کيږي) د برخې په توګه ورکړل شي.

DTaP ښايی لکه د نورو واکسينونو په توګه په ورته وخت کې تطبيق شي.

3. د خپل روغتيايي پاملرنې چمتو کونکي سره خبره وکړئ

خپل چمتو کونکي ته ووايئ که چېرې د واکسين تطبيق کونکی کس:

- د هر ډول واکسين چې د تيتانوس، ډيفتريا، يا تور ټوخي **پر وړاندې خونديتوب رامنځته کوي له مخکيني ډوز څخه وروسته يې يو** الرژيکي غبرګون څرګند کړي وي، يا يې **شديدې، د ژوند ګواښونکې الرژي ګانې لرلې وي**
- د تور ټوخی د هر ډول واکسين (DTP يا DTaP) له مخکيني ډوز څخه وروسته د 7 ورځو دننه د **کوما حالت ته تللی وي، د هوښ کچه يې ټيټه شوې وي، يا پرې د ناروغۍ دوامداره حملې راغلې وي**
- د **ناروغۍ دوامداره حملې يا د عصبي سيسټم بله ستونزه يې لرلې وي**
- کله يې د **ګيلن باري سنډروم** (چې "GBS" هم ورته ويل کيږي) لرلې وي
- **د هر هغه واکسين چې د تيتانوس يا ډيفتريا پر وړاندې خونديتوب رامنځته کوي له مخکيني ډوز څخه وروسته يې شديد درد يا پړسوب** لرلی وي

په ځنو مواردو کې، ستاسو د ماشوم د روغتيايي پاملرنې چمتو کونکي ښايي پرېکړه وکړي چې د DTaP واکسين تر راتلونکې ليدنې پورې وځنډوي.

هغه ماشومان چې کوچنۍ ناروغۍ لري، لکه زکام، ښايي واکسين شي. هغه ماشومان چې لږ يا ډېر ناروغ دي بايد په معمول ډول سره د DTaP د واکسين له تطبيقولو څخه وړاندې د صحتمنده کيدو تر مودې پورې صبر وکړي.

ستاسو د ماشوم د روغتيايي پاملرنې چمتو کونکی تاسو ته لا ډېر مالومات درکولاې شي.

U.S. Department of Health and Human Services
Centers for Disease Control and Prevention

4. د یو واکسین د غبرګون خطرونه

- کله نا کله د DTaP واکسین له تطبیقولو څخه وروسته د پیچکارۍ په ځاي کې درد یا پړسوب، تبه، بدخلقي، د ستړیا احساس، د اشتیها له لاسه ورکول، او استفراغ رامنځته کیږي.
- د DTaP له تطبیقولو څخه وروسته لا ډېر جدي غبرګونونه، لکه د ناروغۍ ناڅاپي حملې، د 3 ساعتو یا ډېرې مودې لپاره بې وقفې ژړا، یا لوړه تبه (105°F څخه پورته) ډېر لږ رامنځته کیږي. د واکسین له تطبیق څخه وروسته د ټول مټ یا پښې پړسوب، په ځانګړې توګه په لویو ماشومانو کې کله چې هغوی خپل څلورم یا پنځم ډوز ترلاسه کوي، خورا لږ رامنځته کیږي.

له هر ډول درملو سره، د یو واکسین لپاره خورا لږ چانس شتون لري چې د شدید الرژیکي غبرګون، یا بل جدي زیان، یا مړینې لامل وګرځي.

5. که چېرې کومه جدي ستونزه شتون ولري نو څه؟

وروسته لدې چې واکسین شوی کس کلینیک پرېږدي پدې صورت کې یو الرژیکي غبرګون رامنځته کیدلی شي. که چېرې تاسو د جدي الرژیکي غبرګون علایم (التهابونه، د مخ او ستوني پړسوب، تنفس کې ستونزه، د زړه چټک ضربان، پرکالتوب، یا کمزوري) وګورئ، له **9-1-1** شمېرې سره اړیکه ونیسئ او اړونده کس تر ټولو نږدې روغتون ته ورسوئ.

د هغو نورو علایمو لپاره چې تاسو اندېښمن کوي، د خپلې روغتیایي پاملرنې له چمتو کونکي سره اړیکه ونیسئ.

د نا مطلوبو غبرګونونو په اړه باید د واکسین د نامطلوبو پېښو د راپور ورکولو سیستم (VAERS) ته راپور ورکړل شي. ستاسو د روغتیایي پاملرنې چمتو کونکی به دا راپور ثبت کړي، یا دا کار تاسو په خپله ترسره کولای شئ. د VAERS له وېب پاڼې څخه په www.vaers.hhs.gov کې لیدنه وکړئ یا له **1-800-822-7967** شمېرې سره اړیکه ونیسئ. VAERS یوازې د غبرګونونو د راپور ورکولو لپاره دی، او د VAERS کارکونکي طبي مشوره نه ورکوي.

6. د واکسین د زیان د جبران ملي پروګرام

د واکسین د زیان د جبران ملي پروګرام (VICP) یو فدرال پروګرام دی چې هغو کسانو ته د جبران لپاره جوړ شوی دی چې د ځانګړو واکسینونو پواسطه زیانمن شوي وي. د واکسین د تطبیق له امله د ادعا شوي زیان یا مړینې په اړه ادعاوې د ثبت کولو لپاره د وخت محدودیت لري چې د دوه کلونو په اندازه دی. د VICP له وېب پاڼې څخه په www.hrsa.gov/vaccinecompensation کې لیدنه وکړئ یا **1-800-338-2382** شمېرې سره اړیکه ونیسئ ترڅو د دې پروګرام او د ادعا د ثبتولو په اړه مالومات تر لاسه کړئ.

7. زه مالومات څنګه ترلاسه کولای شم؟

- د خپلې روغتیایي پاملرنې له چمتو کونکي څخه پوښتنه وکړئ.
- له خپلې سیمه ایزې یا ایالتي روغتیایي څانګې سره اړیکه ونیسئ.
- د واکسین د بستې او لا ډېرو مالوماتو لپاره د خوړو او درملو د اداري (FDA) له وېب پاڼې څخه په www.fda.gov/vaccines-blood-biologics/vaccines کې لیدنه وکړئ.
- د ناروغیو د کنټرول او مخنیوي له مرکزونو (CDC) سره اړیکه ونیسئ:
  - د 1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO) شمېرې سره اړیکه ونیسئ یا
  - د CDC له وېب پاڼې څخه په www.cdc.gov/vaccines کې لیدنه وکړئ.